

1. ☒ Ούλοφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1, Ζωγράφου,
☎ 210 74 88 030
2. ☒ Φανερωμένης 13, Χολαργός,
☎ 210 65 36 551
www.en-dynamei.gr

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ 20ης ΜΑΪΟΥ 2023 (ΟΛΑ ΤΑ ΤΜΗΜΑΤΑ), ΕΦ' ΟΛΗΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΟΝΟΜΑ: _____ Βαθμός _____ %
ΗΜ/ΝΙΑ: _____, / 5 / 2023 ΤΜΗΜΑ: _____ ☺

Α' Ομάδα

A.1. Να γράψετε τη λέξη **Σωστό** ή **Λάθος** δίπλα από το γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση, ανάλογα με το περιεχόμενό της. (_____/10 μονάδες)

- α)** Ο βενιζελισμός θεωρούσε το εξωελλαδικό ελληνικό κεφάλαιο ως μοχλό έκφρασης και ανάπτυξης του ελληνισμού.
- β)** Τα δίκτυα της πατρωνίας στην προεπαναστατική Ελλάδα λειτουργούσαν αναγκαστικά εντός του πλαισίου της οθωμανικής κυριαρχίας.
- γ)** Με το γαλλικό κόμμα συμπαρατάχθηκαν πρόκριτοι, στρατιωτικοί, λόγιοι και έμποροι που είχαν σπουδάσει ή διαμείνει στη Δυτική Ευρώπη, με κύριο χαρακτηριστικό τους τις εθνικιστικές και δημοκρατικές ιδέες.
- δ)** Το 1838 οι Κάσιοι πρόσφυγες αιτήθηκαν στην οθωμανική κυβέρνηση την ίδρυση συνοικισμού τους στην Αμοργό.
- ε)** Τον Ιούνιο του 1824 σήμανε η ώρα της προσφυγιάς και για τους Ψαριανούς οι οποίοι κατευθύνθηκαν κυρίως στις Κυκλάδες, όπου δεν αντιμετώπιστηκαν παντού με τον ίδιο τρόπο.

A.2. Να καταγράψετε: (_____/15 μονάδες)

- α)** το περιεχόμενο του όρου «**Διαμετακομιστικό Εμπόριο Πόντου**»
- β)** το περιεχόμενο του όρου «**Συνθήκη Ειρήνης της Κωνσταντινούπολης**»
- γ)** το περιεχόμενο του όρου «**Συνθήκη των Σεβρών**».

B.1. Να αναφερθείτε στη θέση του **Ελευθερίου Βενιζέλου** στο ζήτημα της διαχείρισης της ένωσης της Κρήτης με την Ελλάδα: (_____/13 μονάδες)

α) κατά το πρώτο διάστημα της **λειτουργίας της Κρητικής Πολιτείας** (6 μονάδες)

β) **μετά την επανάσταση του Θερίσου** και κατά τη διάρκεια των διπλωματικών επαφών μεταξύ Μεγάλων Δυνάμεων και επαναστατών (7 μονάδες).

B.2. Σχετικά με το ζήτημα της ανάμειξης του στρατού στην πολιτική ζωή της χώρας: (_____/12 μονάδες)

α) να καταγράψετε τα **αιτήματα** του Στρατιωτικού Συνδέσμου κατά την εκδήλωση του κινήματος στο Γουδί τον Αύγουστο του 1909. (6 μονάδες)

β) να αναπτύξετε τους **λόγους** που οι αξιωματικοί διεκδικούσαν τον πρώτο λόγο σε θέματα εσωτερικής πολιτικής κατά την περίοδο 1922-1936. (6 μονάδες)

Β' Ομάδα

Γ.1. Με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις και αντλώντας στοιχεία από τα κείμενα που σας δίνονται, να **συγκρίνετε** τα ελληνικά **συντάγματα** του **1844** και του **1864** ως προς:

α) τη **μορφή** του **πολιτεύματος** (μονάδες 4)

β) το **δικαίωμα ψήφου** και την **εκλογική διαδικασία** (μονάδες 15)

γ) τα **θεμελιώδη δικαιώματα** των πολιτών (μονάδες 6)

(___ /25 μονάδες)

Κείμενο Α'

Ο Εκλογικός Νόμος[με βάση το σύνταγμα του 1844] καθιέρωνε την εκλογή των βουλευτών με πλειοψηφικό σύστημα δύο γύρων, που θα διεξαγόταν με άμεση, σχεδόν καθολική και μυστική ψηφοφορία. Δικαίωμα ψήφου δινόταν στους πολίτες(άρρενες) ηλικίας 25 ετών συμπληρωμένων, «έχοντας προσέτι ιδιοκτησίαν τινά εντός της επαρχίας, όπου έχουν την πολιτικήν διαμονήν των, ή εξασκούντας εν αυτή οποιονδήποτε επάγγελμα, ή ανεξάρτητον επιτήδευμα». Εξαιρούνταν «α)Οι διατελούντες υπό ανάκρισιν επί κακουργήματι, β)Οι προσκαίρως ή δια παντός στερηθέντες κατά συνέπειαν δικαστικής αποφάσεως του δικαιώματος του ψηφοφορείν, γ) Οι στερούμενοι της ελευθέρας διαχειρίσεως της περιουσίας των». Κάθε πολίτης διέθετε μία ψήφο και όφειλε αυτοπροσώπως να ασκήσει το δικαίωμά του και όχι με αντιπρόσωπο.

Ν. Διαμαντούρος, «Περίοδος Συνταγματικής Μοναρχίας», Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, τ. ΙΓ', Αθήνα, Εκδοτική Αθηνών, 1977, σ. 112

Κείμενο Β'

[...] η σύγκριση με τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες είναι αναγκαία για να αναφανεί η ιδιοτυπία της ελληνικής πολιτικής οργάνωσης. Έτσι, π.χ η καθολική ψηφοφορία θεσπίζεται στη Γερμανία το 1871,[...]στην Ελβετία το 1874,στην Ισπανία το 1890,στο Βέλγιο το 1893,στη Νορβηγία το 1898,στην Αυστρία το 1907,στη Σουηδία το 1909,στην Ολλανδία το 1917 και στην Ουγγαρία το 1918.Στην Αγγλία επίσης η διεύρυνση του εκλογικού δικαιώματος είναι πολύ αργόρρυθμη. Μέχρι το 1832 οι εκλογείς δεν ξεπερνούσαν τις 430.000[...]Το 1865 μόλις ξεπερνάνε το εκατομμύριο, για να πλησιάσουν τα δύο μετά την εκλογική μεταρρύθμιση του 1867.Μόνο τον εικοστό αιώνα θα ολοκληρωθεί η διαδικασία της διεύρυνσης της δημοκρατίας. Αλλά ακόμα και το 1911,41% των ενήλικων ανδρών δεν είχαν ακόμα δικαίωμα ψήφου.[...] Έτσι, το Σύνταγμα του 1864 θεσπίζει οριστικά τον κοινοβουλευτισμό με την κατάργηση όλων των ενδιάμεσων αντιπροσωπευτικών βαθμίδων ,των χωριστών εκλογικών σωμάτων και των διπλών ή τριπλών κοινοβουλίων, που σε πολλές χώρες αποδυνάμωναν τελείως τη δημοκρατική λειτουργία.

Κ.Τσουκαλάς,Κοινωνική Ανάπτυξη και Κράτος.Η συγκρότηση του δημόσιου χώρου στην Ελλάδα,δ'έκδοση.,Αθήνα,Θεμέλιο,1989,σς.303,305

Δ1. Με βάση τις γνώσεις σας και τα στοιχεία που αντλούνται από τα παρακάτω κείμενα και τον πίνακα, να αναφερθείτε στις **επιπτώσεις** από την **άφιξη των προσφύγων** στην Ελλάδα, μετά το 1922:

α. στο πλαίσιο της **ολοκλήρωσης της μεταρρύθμισης** στον αγροτικό χώρο κατά την περίοδο του μεσοπολέμου και τον τρόπο που αυτή πραγματοποιήθηκε (13 μονάδες).

β. στο βαθμό **αστικοποίησης** του κράτους και στην **εθνολογική σύσταση** του **πληθυσμού** της χώρας (12 μονάδες). ___/25
μονάδες)

Κείμενο Α'

Μετά το 1922, με τη μεγάλη εισροή προσφύγων, αναγκάστηκαν πια οι κυβερνήσεις της χώρας να δώσουν οριστική λύση στο αγροτικό πρόβλημα. [...] Τα προβλήματα που είχαν σχέση με τη διακίνηση προϊόντων, την παραδοσιακή εκμετάλλευση του μικρού παραγωγού από τους μεσάζοντες, την έλλειψη κεφαλαίων και τους τοκογλυφικούς όρους δανειοδοτήσεως που επικρατούσαν στην ελεύθερη αγορά, έκαναν ακόμη πιο αισθητή την ανάγκη συλλογικής ασφάλειας που πρόσφεραν οι συνεταιρισμοί [...].

Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, τ. ΙΕ': Νεώτερος Ελληνισμός από 1913 ως 1941, Αθήνα: Εκδοτική Αθηνών, 2008, σσ. 75.

Κείμενο Β'

Μέχρι το 1931 υπολογίζεται ότι απαλλοτριώθηκαν συνολικά 1.623 μεγάλες ιδιοκτησίες, οι οποίες διανεμήθηκαν σε 115.000 γηγενείς οικογένειες ακτημόνων ή μικροκαλλιεργητών, ενώ 145.000 οικογένειες προσφύγων εγκαταστάθηκαν στα εδάφη που άφησαν πίσω τους οι μουσουλμανικοί και βουλγαρικοί πληθυσμοί. Υπολογίζεται ότι η μεταρρύθμιση του 1917-1923 διένειμε το 35,5% των καλλιεργήσιμων γαιών σε ολόκληρη τη χώρα.

Μαρία Παππά, Η Β' Αγροτική Μεταρρύθμιση οικονομικές και κοινωνικές συνέπειες, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, academia.edu/9128233, σελ. 8

Κείμενο Γ'

Κατά τη διάρκεια του μεσοπολέμου ο ελληνικός αγροτικός χώρος γνώρισε ραγδαίες εξελίξεις και αλλαγές. Η ριζοσπαστική αγροτική μεταρρύθμιση και η αγροτική εγκατάσταση των προσφύγων [...], συνθέτουν τα βασικά χαρακτηριστικά αυτής της περιόδου, της πρώτης στην ιστορία του νεοελληνικού κράτους κατά την οποία ο κρατικός μηχανισμός, μέσω θεσμικών παρεμβάσεων, επιδοτήσεων και ελαφρύνσεων μεταφέρει πόρους προς το τομέα της γεωργίας. Η έγγειος ιδιοκτησία πήρε πλέον σε όλη τη χώρα τη μορφή της ελεύθερης απεριόριστης ατομικής ιδιοκτησίας, ενώ σημαντικές αλλαγές μεταμόρφωσαν τη φυσιογνωμία της ελληνικής υπαίθρου: Κατ' αρχήν επιτεύχθηκε η αγροτική εγκατάσταση ενός σημαντικού μέρους του προσφυγικού πληθυσμού.

Το Αγροτικό Ζήτημα στην Ελλάδα, Ιστορικό δοκίμιο του Βασιλη Πατρωνη, Επίκουρου καθηγητή του Πανεπιστημίου Πατρών, εφημ. Καθημερινή, κύκλος 2010

Πίνακας: Οι δέκα δήμοι της χώρας με τη μεγαλύτερη αναλογία προσφύγων στο συνολικό πληθυσμό τους (απογραφή 1928)

ΠΟΛΗ	ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ
Δράμα	70.2%
Καβάλα	56.9%
Σέρρες	50.4%
Θεσσαλονίκη	47.8%
Μυτιλήνη	46.8%
Ξάνθη	41.4%
Πειραιάς	40 %
Ηράκλειο	35.9%

Χίος	35.7%
Κομοτηνή	34.1%

(Καλή) Επιτυχία ☺ σε όλους !!!